

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Natuurcompensatie en stikstofrechten HWBP Zwolle-Olst	Reg. Nr.	Z/24/062711- 263731	
	Portefeuillehouder	J.C.G. Wijnen	
Datum DB - vergadering	2 juli 2024	Datum AB - vergadering	16 juli 2024

VOORSTEL

Het AB besluit:

- 1 Een bruto krediet beschikbaar te stellen van €7.000.000 voor natuurcompensatie en verkrijgen van stikstofrechten.

SAMENVATTING

Het HWBP-project Zwolle-Olst (ook wel: IJsselwerken) bevindt zich momenteel in de planuitwerkingsfase. Voor het verkrijgen van de vergunningen voor de realisatie van het project zijn afspraken nodig voor natuurcompensatie en het verwerven van stikstofrechten.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Met dit besluit stelt u de middelen beschikbaar om daarmee de natuurcompensatie mogelijk te maken die noodzakelijk is om een natuurvergunning te verkrijgen van de provincie Overijssel. Tevens wordt hiermee mogelijk gemaakt om een hoeveelheid stikstofrechten te verwerven die nodig zijn om de stikstofemissie van het project te compenseren door middel van extern salderen.

Deze activiteit sluit aan bij de doelen uit het waterbeheerprogramma 2022-2027:

- F. wij zorgen voor bescherming tegen hoogwater;
- F1. alle primaire keringen moeten uiterlijk in 2050 aan de wettelijke norm voldoen.

KADER

- Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014 (HWBP). Het project Zwolle-Olst is opgenomen in het concept programmavoorstel HWBP 2024-2035;
- Het project wordt conform de HWBP-subsidieregeling aangepakt in drie fasen. Het project Zwolle-Olst bevindt zich momenteel aan het einde van de planuitwerking.
-

Eerdere besluitvorming:

- Op 12 september 2019 is het voorkeursalternatief (VKA) Zwolle-Olst vastgesteld door het AB;
- Op 1 juni 2021 heeft het DB het VKA ter plaatse van Paddenpol gewijzigd naar een dijkverlegging in combinatie met buitendijkse natuurontwikkeling. U bent hierover geïnformeerd met een brief d.d. 1 juni 2021.
- Op 13 december 2022 is het totale krediet voor de planuitwerking beschikbaar gesteld. In het AB bestuursvoorstel van 13 december 2022 is aangekondigd dat vooruitlopend op de realisatiefase er in 2023 en/of 2024 voorbereidingskredieten aangevraagd worden om alvast te kunnen starten met het verleggen van kabels & leidingen en andere conditionerende werkzaamheden.
- Op 16 januari heeft het DB besloten de provincie Overijssel te vragen om extern salderen van stikstofemissie mogelijk te maken voor het HWBP-project Zwolle-Olst.
- Op 7 mei 2024 heeft het DB het Ontwerpprojectbesluit Zwolle-Olst vastgesteld. U bent hierover geïnformeerd met een brief d.d. 7 mei 2024 (ingekomen stuk bij de vergadering van 4 juni 2024). In deze brief bent u geïnformeerd dat u nog voor het zomerreces gevraagd wordt om een voorbereidingskrediet voor de realisatiefase beschikbaar te stellen.

ARGUMENTEN

Voor de uitvoering van het project Zwolle-Olst is het noodzakelijk om de negatieve effecten op de natuur te compenseren. Dit betreft enerzijds de compensatie van directe aantasting van habitattypen door de dijkversterking en anderzijds de compensatie van stikstofemissies als gevolg van de uitvoering van het project. Zonder deze compensatie kan geen vergunning voor de uitvoering van het project worden verkregen van de bevoegde gezagen.

Met het bevoegd gezag is overleg gevoerd over de locatie voor de natuurcompensatie. Het bevoegd gezag heeft voorkeur voor een aaneengesloten gebied aansluitend op bestaande natuurgebieden. De locatie waarover nu afspraken gemaakt worden voldoet aan deze wensen en daarmee kan het bevoegd gezag vergunning verstrekken.

De kosten voor natuurcompensatie worden door het HWBP voor 90% vergoed conform de Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014 (HWBP). Dit betreft echter kosten voor de realisatiefase waarvoor de subsidie pas kan worden aangevraagd na vaststelling van het definitief projectbesluit. Dit is voorzien medio 2025.

De bloot eigenaar¹ en erfpachter waarmee de overeenkomst voor natuurcompensatie gesloten wordt heeft als voorwaarde gesteld dat de overeenkomst voor de zomervakantie ondertekend en betaald wordt. Daarnaast zijn de overeenkomst natuurcompensatie en de overeenkomst inzake stikstofrechten zeer wenselijk respectievelijk voorwaardelijk voor het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen van de provincie Overijssel.

De overeenkomst voor natuurcompensatie is van een omvang die het mandaat van de ambtelijke organisatie overstijgt. Daarom zal het Dagelijks Bestuur besluiten om deze overeenkomst aan te gaan en daarmee kan de Dijkgraaf de overeenkomst ondertekenen na kredietverstrekking door het Algemeen Bestuur. De overeenkomsten voor het verkrijgen van de stikstofrechten vallen binnen het financiële mandaat van de ambtelijke organisatie.

FINANCIËN

Vooruitlopend op de realisatiefase wordt een krediet gevraagd van € 7.000.000. Via subsidies verwachten we € 6.300.000 te ontvangen, waarmee de eigen bijdrage voor WDODelta € 700.000 wordt. Het grootste deel van dit bedrag is benodigd voor natuurcompensatie. Een klein deel is benodigd voor het verkrijgen van stikstofrechten.

¹ De bloot eigenaar heeft het eigendom over de grond en de erfpachter heeft het gebruiksrecht van de grond. Daarom moet met beide een overeenkomst gesloten worden.

Het gevraagde voorschotkrediet valt binnen de meerjarenraming zoals dit in de begroting 2024 is opgenomen. Dit voorstel leidt dus niet tot extra kapitaallasten. Voor de kosten die nu worden gemaakt wordt pas later subsidie ontvangen. De extra voorfinancieringslasten komen ten laste van WDO Delta. De voordelen die dit besluit met zich meebrengt voor het project (voorkomen van vertraging en bijbehorende kosten) wegen ruimschoots op tegen deze extra voorfinancieringslasten.

Financiering

Met het besluit van de begrotingsbrief om 2% bouwrente toe te voegen aan HWBP-projecten vanaf boekjaar 2025, zal dat ook gelden voor Realisatie Zwolle Olst.

(x €1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2025-2027
<i>Benodigd krediet (bruto)</i>	7.000	442.711
<i>Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)</i>	6.300	398.440
<i>Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)</i>	2030	2030
<i>Kapitaallasten</i>		2.288
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)</i>		
Impact exploitatierekening		2.288

Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag (x €1.000)	Budgethouder
<i>Externe kosten incl. BTW</i>	6.700	<i>Projectleider</i>
<i>Interne kosten</i>	100	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering voorzien incl. BTW</i>	100	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering onvoorzien incl. BTW</i>	100	<i>Opdrachtgever</i>
Totale kosten incl. BTW	7.000	

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Het aangaan van een overeenkomst met een bloot eigenaar en erfpachter voor de natuurcompensatie van het project Zwolle-Olst. Het aangaan van overeenkomsten met partijen voor het verkrijgen van stikstofrechten.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

De gemaakte kosten binnen het voorbereidingskrediet voor de realisatiefase worden opgenomen in de subsidieaanvraag voor de realisatiefase. Er bestaat een risico dat het HWBP niet alle gemaakte kosten honoreert en dat het niet vergoedde deel uiteindelijk voor rekening van het waterschap komt. Het risico hierop is klein. Deze kosten worden periodiek doorgegeven aan het begeleidingsteam HWBP. Daarnaast heeft specifieke afstemming plaatsgevonden met het begeleidingsteam HWBP over de kosten natuurcompensatie.

In de Deltabijeenkomst van 3 oktober en 28 november 2023 bent u geïnformeerd over het landelijke budgettekort voor het gehele HWBP programma. Momenteel wordt hard gezocht naar financiële oplossingen, o.a. via input voor de kabinetsformatie. Indien de beoogde financiële oplossingen /afspraken gevolgen hebben voor ons waterschap en/of invloed hebben op de voorgestelde kaders en uitgangspunten komen we bij u terug.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Met programmadirectie HWBP zijn gesprekken gevoerd over de mate van inzet van emissieloos materieel in de realisatiefase. Het project koerst op de HWBP-norm van 65% emissieloos bouwen, zodat de kosten acceptabel blijven. Om de benodigde natuurvergunning alsnog te verkrijgen wordt gebruik gemaakt van extern salderen. Hiervoor zijn de stikstofrechten inmiddels grotendeels verworven.

COMMUNICATIE

In huidige buurtbijeenkomsten wordt gecommuniceerd dat WDO Delta voor het project Zwolle-Olst een vergunningsaanvraag indient bij de provincie Overijssel waarmee extern salderen mogelijk wordt gemaakt. Daarnaast wordt ook gecommuniceerd in deze bijeenkomsten dat voor het project 30-40 hectare natuurcompensatie nodig is.

In januari 2024 is in het bestuurlijk overleg met LTO-Noord ook gecommuniceerd over natuurcompensatie en extern salderen.

VERVOLG / UITVOERING

Het proces om tot het projectbesluit te komen heeft de volgende planning:

- Najaar 2024: Ter inzagelegging ontwerp-projectbesluit, inloopbijeenkomsten, indienen en beoordelen van zienswijzen
- Eind 2024 / Begin 2025: Deltabijeenkomst met algemeen bestuur (AB) en vaststelling van het projectbesluit door dagelijks bestuur (DB)

Het proces voor de kredietaanvragen heeft de volgende planning:

- Najaar 2024: Voorbereidingskrediet realisatiefase. en aanvullend PU krediet in verband met indexatiekosten
- Medio 2025: Kredietaanvraag realisatiefase HWBP Zwolle-Olst

BIJLAGEN

Geen

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris-directeur,
E.M. van Grol

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman